

*Ezen a héten ajánljuk még:
Popper Péter Felöltőnek lenni című
könyvét, a Mai Manó Ház három
fotográfiai kiállítását,
a Francia Intézetben Pierre-Marc de
Biasi tárlatát, valamint a Corvina
internetes könyvárverését.*

A TALIZMÁN

Szentendre valahogy mindig jókedvre hangolja az embert. Nem tudom, mitől van ez, de ez van. Mostanra a városházudvart is megszoktuk – pedig, emlékszem, hogy csóválódtak a fejek, amikor a főtérről idehátrált a teátrum – sőt, meg is szerettük. Az emeleti ablakornak, a színpad közepén szépen terbélyesedő juharnak(?), a balkézre eső vendéglőnek mind-mind jótékony a hatása a nézői idegekre. Így aztán nem csoda, hogy mire leszáll az alkony, vidám, várakozásteli csönd üli meg a műanyag székekből összetákolt nézőteret: az arcon látszik a jóindulatú figyelem, nyáridő van, meg Szentendre, szinte mindegy is, mit adnak, ma este itt mi jól fogjuk érezni magunkat.

Balról hírnök jó, hogy a rendőrség már viszi is a városház előtt parkoló kocsiakat – a sorok között kunogás, nem tudni, ez már a játék része vagy sem – belelik egy-két percbe, mire a vétkesek elindulnak, menteni a menthetőt.

Mi meg nevetni kezdünk. Aztán nem is igen hagyjuk abba jó két órán keresztül. A méltán elfeledett Nestroy-darab ugyan logikátlan is, meg didaktikus is (nem jó dolog kilógni a sorból, hirdeti, de ha már muszáj, hát legalább fölfelé lógjunk ki – ld. még: gazdagnak lenni jobb, mint szegénynek), de itt az alapszöveg csak ürügy, erre jön még **Eörsi** invenciózus fordítása meg szellemes versei, aztán Darvas Ferenc operaparódiába illő, remek zenéje (a mester saját kezűleg üti a szélen a billentyűket), jön Máté Gábor erősen színészkezőpontú és nézőbarát rendezése, és jönnek, megállíthatatlanul, a színészek: Csákányi Eszter, Nagy Ervin, Fekete Ernő, Huszárik Kata és a többiek. Mindegyikük remek, de ha már ki kell emelni egyet közülük (egyébként nem kell, csak jólesik), akkor az Fullajtár Andrea legyen: Von Cypressenburgné alakjában az örök kékhárisnyanadrág modern változatát alkotta meg.

NÁDAS SÁNDOR

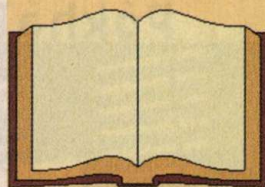
GÖDÖLLŐ KÍVÜLRŐL

Váratlanul született az ötlet. Isaszeg felől jöttem Gödöllőnek, mint a főszerep negyvennyolcban, gyönyörű idő volt, mézes, nyári délután, a városban hársillat szállott, meg hangoló zenészek zaja – ott álltak a kastély fölépcsőjén, egyen-

jelmezben, fellépésre várva. Látásukra döntöttem úgy, hirtelen, hogy megyek egy kört a múzeumban, kedvet csinálva önöknek is a gödöllői kastélynézéshez.

Ez a királyi lak régi kedvencem, jártam ott, amikor árvaház volt, amikor romhalmaz, néztem aztán, hogyan szépül lassanként, szurkoltam neki nagyon, hogy legyen elég pénz viszszaivarázsolni a régi időket – mert elszántság, tehetség, tudás, az van elegendő. Megnéztem később a kész kiállítást is nemegyszer, elvittem rokont, kedvest, ismerőst, terjesztettem jó hírért, ahogy a torkomon kifért, örömmel. Kaptam meghívókat is rendezvényeire olykor, baráti helynek hittem régóta.

Hanem ezúttal nem sikerült bejutnom. Úgy megy ez, hogy az ember efféle helyeken felmutatja az igazolványát, akkor intenek, hogy fáradjon be, vagy kap valami tiszteletjegyfélért. Most azonban a szigorú pénztáros közölte, nincs módjában beengedni, tiltja a szabályzat. Mondottam akkor, hogy nyilván csak valami tévedés ez, jártam ott a közelmúltban is, baj nélkül, mi változott – de csak fejrázás volt a válasz. Akkor meg szörnyű gögőmben be

A TISZTESSÉG ÁRA

Sosem felejttem el, mennyire zavarba jöttem, amikor huszonkét éve, a Legato című film nézése közben egyszer csak kiderült,

hogy a leggonoszabb szereplőt Nyergesnek hívják. Tudniillik filmkritikusként ültem a vetítőben. Hogyan kéne megírni ezek után, hogy a Legato – mégsem jó?

Zavarban vagyok most is, mert íme, olvasom Kertész Ákosnak az Ab Ovo kiadásában megjelent, remek új regényét, és egyszer csak kiderül, hogy egyik legrokonszenvesebb figuráját – na, mit gondolnak, hogy hívják? Természetesen Nyergesnek. Hogyan kéne megírni ezek után, hogy A tisztesség ára – mégis jó?

Sőt, kibabráloán jó, mert akkor sem tudom letenni, amikor már rég mást kéne csinálnom. Nem azért, mert a szerző a hátoldalon azt akarja velünk elhíttetni, hogy krimis írt. Csak félig írt azt, hiszen a végén sem derül ki aprólékos pontossággal, hogy kik voltak a tettesek felbújtói, legfeljebb sejteni lehet. Kiderül ellenben sok olyasmi, ami egy szabályszerű krimiben tehetetlen volna. Nevezetesen, hogy miféle világban élünk. Hogy milyen a mai Magyarországon az élet minősége. Miért olyan keserű benne minden tisztességes ember. Miért érzi magát magányos harcosnak mindenki, aki még egyáltalán harcol valamiért.

Egy igazi krimiben profétai haraggal előadott (és a hitelesség kedvéért bazdmegekkel fűszerezett) okfejtések sincsenek a cigányság helyzetéről, arról, hogy a változtatás szándéka, noha a körmünkre ég, mégis